

θὰ πρέπει νὰ καταβάλλεται ὥστε νὰ μὴ χαθῆ τίποτε.

Β. Παροιμῖαι πού ἀναφέρονται στὴν καλλιέργεια τοῦ ἐδάφους, τὴν σποράν, τὴν λιπασίν κλπ.

“Ἄγ κουμπάσης τζιαὶ γιωρκήσεις
τοῦ παιδικιοῦ σου μὲ τὸ πεῖς)”

“Ἄν κάνης λάθος καὶ σπείρεις ἓνα χωράφι χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως προκαταρκτικὴν προετοιμασίαν καὶ κατὰ τύχην ἔχεις καλὴν ἐσοδείαν, τὴν ὅλως ἀπροσδόκητον αὐτὴν ἐπιτυχίαν, μὴ τὴν ἀναφέρεις στὸ παιδί σου γιὰ νὰ μὴ ἐνθαρρυνθῆ καὶ ἐπακαλάβῃ τὸ ἴδιο λάθος.

“Ἀνάρκα γιὰ τὰ παιδιὰ σου
τζιαὶ πυκνὰ γιὰ τὰ κτηνά σου)”

Πυκνὴ σπορὰ ἀποδίδει μᾶλλον χόρτον καὶ ἄχυρον παρὰ σπόρο. Ἄραια σπορὰ σιτηρῶν δὲν ἀποδίδει μὲν ἀρκετὸν χόρτον ἢ ἄχυρον, ἔχει ὅμως μεγαλύτεραν παραγωγὴν σπόρου.

“Βᾶλε κουτσιὰ τὴν ποκουτσιὰν
νὰ ξηλειπτῆς τὸς σπόρον)”

Τὸ νὰ σπέρνῃ κανεὶς συνεχῶς στὸ ἴδιο χωράφι τὸ ἴδιο φυτό, εἶναι γιὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους μιὰ κακὴ τακτικὴ, ἢ ὅποια κάποτε ἔχει καταστρεπτικὰ ἀποτέλεσματα γι’ αὐτὸ τοῦτο τὸ φυτό. Γι’ αὐτὸ καὶ ἐπιβάλλεται ἡ ἀμειψισπορὰ—ἡ ἐναλλαγὴ τῶν καλλιεργειῶν.

“Γελᾶς τῆς γῆς κρυφὰ;
Τζιήνη γελᾶ σου φανερά)”

Κάθε ψευτιά πού θὰ γίνῃ στὸ ὄργωμα, λιπασίν κλπ. ξεσπᾶ πάντα εἰς βάρος τοῦ γεωργοῦ καὶ ὄχι τῆς γῆς.

“Ὁ πελλὸς (τρελλὸς) ἐκόπριζεν
τζι’ ὁ βρένιμος (φρόνιμος) ἐδημιμά-
τωνεν)”

Μεγίστην καὶ ἀσφαλῶς μεγαλύτερην σημασίαν ἀπὸ τὴν λιπασίν γιὰ ἐξασφάλισιν καλῆς παραγωγῆς, ὅπου τὰ χωράφια εἶναι κατωφερικά, ἔχουν τὰ ἀντιδιαβρωτικὰ ἔργα.

Γ. Παροιμῖαι πού ἀναφέρονται στὰ δένδρα, ἀμπέλια κλπ.

“Ἐναν γρόνον ἄκλαον (ἀκλόδευ-

τον) πέντε χρόνους ἄκαρπον)”

“Ἐναν γρόνον ἄκαμον (ἀκαλλιέρ-
γητον) ἑπτὰ γρόνους ἄκαρπον)”

Τὸ ἀμπέλι εἶναι ἀνάγκη ὅπως κατ’ ἔτος κλαδεύεται καὶ ὀργώνεται, ἄλλως ἡ παραγωγὴ του θὰ εἶναι πολὺ πενιχρά.

“Φύλλα μέμ μοῦ πάρης
τζιαὶ κόπριμ μέμ μοῦ βάλῃς)”

Ἡ παροιμία ἀναφέρεται στὸ ἀμπέλι. Τὸ νὰ διατηρῆσθαι τὸ ἀμπέλι ὅλο του τὸ φύλλωμα μέχρις ὅτου τοῦτο πέσῃ μόνον του καὶ φυσιολογικά, χωρὶς νὰ φαγωθῆ ἀπὸ τὰ ζῶα, ἔχει γιὰ τὸ ἀμπέλι τὴν ἀξία λιπάνσεως. Φάγωμα τοῦ φυλλώματος τοῦ ἀμπελιοῦ ἀπὸ τὰ ζῶα ἐφ’ ὅσον τοῦτο εἶναι ἀκόμη πράσινο, τὸ ἐξαντλεῖ καὶ τοῦτο ἐπηρεάζει σημαντικὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ ἐπομένου ἔτους.

“Μέθ θωρεῖς οὔλον πάνω, μὰ στρα-
ώθου τζιαὶ νάκκον κάτω)”

Λέγει τὸ δένδρον στὸν ἰδιοκτήτην του. Μὴ κοιτάζῃς πάντα πρὸς τὰ ἐπάνω γιὰ ἃ δῆς ἂν τὸ δένδρον ἐκαρποφόρησε, μὰ φρόντισε καὶ λίγο γιὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ περιποίησίν του.

Δ. Παροιμῖαι πού ἀναφέρονται στὰ ζῶα καὶ γενικὰ στὴν κτηνοτροφία

“Ὁ ζεβκαλάτης ἐπ πασιᾶς
τζιαὶ ὁ βοσκὸς βεζύρης
τζεῖνος πού τάσιει τζιαὶ τὰ δκυὸ
ἐν ἄξιος νοικοτζύρης)”

Ὁ καλὸς καὶ προοδευτικὸς γεωργὸς συνδύζει πάντοτε τὴν γεωργίαν μὲ τὴν κτηνοτροφίαν.

“Ταῖσ’ με τζιαὶ νὰ σὲ ταῖσω)”

Ἡ παροιμία ἀναφέρεται εἰδικὰ στὰ πρόβατα καὶ αἴγες καὶ γενικὰ στὰ ζῶα. Γιὰ νὰ ἀποδώσουν τὰ αἰγοπρόβατα ὅπως καὶ κάθε ἄλλο εἶδος ζῶου, ἔχουν ἀνάγκη καλῆς διατροφῆς.

“Κόψε τοῦ γαιδάρου τὸ κριθάρι
μὲ νὰ κλωτσᾷ, μὲ νὰ δακκάνῃ)”

Τὸ καλοθερμένο γαιδοῦρι ὑπερζωηρεῖ καὶ γίνεται πολὺ ἰδιότροπο.

Ἡ παροιμία τούτη ἔχει καὶ τὴν ἀκόλου-